

MGtE Közgyűlés

Folyamatos fejlődés, tisztségviselő választás

A Közgyűlés időpontjában, február 24-én az év eleji tagfelvételeknek köszönhetően éppen 100 tagja volt a Magyar Geotermális Egyesületnek. Erről is, és - többek között - a szervezet utóbbi hét esztendősi anyagi megerősödéséről is szó esett, mielőtt

a tagok megválasztották az egyesület képen látható új tisztségviselőit. (Hiányzók a képről: Gila György Alföldi területi képviselő, Dr. Gööz Lajos és Bányász György FB tag.) A választás eredményét lapunk 12. oldalán részletesen ismertetjük.

Balról jobbra: Kovács József, Paizs József, Pekár Ferenc, Hlatki Miklós, Fekete H. Lászlóné, Nagygal János, Szita Gábor, Bitay Endre

Törvény(hozók) légiesítve

Van-e még értelme a nemrég elfogadott törvénynek?

A 2009. évi XCIX. törvénnyel módosult vízgazdálkodási törvény nyomán immár kérhető felmentés a vízvizsatáplálás alól, illetve lehetőség nyílt a vízkészlet járulék (VKJ) beruházási költségek fedezetéül való felhasználására. Elvileg.

Korai volt az öröme azoknak a termálvíz felhasználóknak, akik a vízvizsatáplálás alóli mentességben bíztak. A törvény szövege ugyanis a Kormány által rendeletben meghatározott feltételek teljesítéséhez kötötte a felmentések kiadhatóságát. E feltételeket a 379/2007. kormányrendelet tervezett módosítása tartalmazza. Eszerint a vízvizsatáplálás alóli mentesség csak időleges lehet. Attól függően, hogy a termálvizet gyenge, vagy jó állapotú víztestből termelik ki, két határidő érvényes a vízvizsatápláló rendszerek kiépítésére: 2014. december 22., illetve 2020. december 22. Energetikai célú termálvíz

hasznosítás tehát 2020. után nem létezik visszasajtolás nélkül. A rendelet elfogadása előtt levelet írtunk Szabó Imre környezetvédelmi miniszterhez, amit a 2. oldalon közlünk. A felvetéseinkre érkezett válasz (3. oldal) világosan tükrözi, hogy a KvVM csak azt hallja meg, amit akar, és csak egy álláspontot ismer, a sajátját. A nem létező visszasajtolási referenciákról egészen egyszerűen nem vesz tudomást, miközben az energetikai célra használt termálvizek egyedüli elhelyezési módjának a vízvizsatáplálást tartja elfogadhatónak.

(Folytatás a(z) 2. oldalon)

Tartalom

Levél a KvVM-be.....	2
Válasz a KvVM-től.....	3
Gondolatok a használt hévizek felszíni befogadóba történő elhelyezéséről	4
Jogszabályi figyelő.....	12
Egyesületi hírek	12
Rendezvények	12

Gyapjúpulóver

Április végén kezdődött el a geotermikus szakma ötévente megrendezett nemzetközi találkozója, a Geotermikus Világkongresszus (World Geothermal Congress, WGC), aminek ezúttal Indonézia adott otthont. Az eseményt maga az indonéz köztársasági elnök nyitotta meg ünnepélyes keretek között, miután angol nyelven, szabadon mondott beszédében ismertette hazája nagyra törő geotermikus terveit.

A kongresszussal egyidőben rendezett kiállításon - első ízben a világtalálkozók történetében - igazi nagyágyúk jelentek meg. Ott volt az olajiparból ismert Chevron, a Schlumberger, a Halliburton, a Baker, illetve az indonéz óriás Pertamina, de az erőművi főegységeket gyártó Mitsubishi és Toshiba is fontosnak tartotta a részvételt.

Az izlandi vulkán miatt hiányosan megjelent európaiak csak kapkodták a fejüket az ezer megawattok és a milliárd dolláros beruházások hallatán. Kisebbségi érzésüket csak fokozta, hogy országjelentéseikre csekély létszámú hallgatóság volt kíváncsi. Onnan messziről nézve Európa mintha összemert volna - mint mosás után a gyapjúpulóver. (SZG)

Csalódhatnak azok is, akik abban bíztak, hogy a vízkészletjárulék összegét hasznosító rendszereik korszerűsítésére fordíthatják. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium egyesületünk levelére adott válaszából egyértelműen kiderül, hogy a törvény szövegét ők a visszajelző kutak létesítése mellett csak meglévő visszajelző rendszerek technológiai korszerűsítésére vonatkoztatják. Mint írják: „...a vízkészletjárulék összegét kizárólag a visszatáplálást biztosító kút kialakítása, illetve e beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó korszerűsítések (pl. kútfej korszerűsítése, vagy ha kitermelő kútból kitermelt termálvíz egy része kerül csak visszatáplálásra, olyan műszaki beavatkozások a visszatápláló kúton, amely a teljes kitermelt mennyiség visszatáplálását lehetővé teszi) tekintetében felmerült költségek csökkenthetik. A visszatápláló kút

létesítése (vízilétesítmény) a Vgtv. rendelkezéseinek megfelelően vízjogi engedély köteles tevékenység. Ennek megfelelően a vízügyi hatóság a beruházás megkezdését megelőzően a hatósági eljárás kapcsán tudomást szerez a vízhasználó által tervezett beruházásról, így nincs szükség előzetes költségbecslés benyújtására, kizárólag a kút létesítése, a korszerűsítés vonatkozásában az engedélyezés érdekében szükséges, jogszabály által meghatározott tervekkel kell benyújtani a hatóságnak..”

Ezek után tiszta szerencse, hogy állásfoglalásuk „... nem minősül ... jogi iránymutatásnak, így a benne foglalt jogértelmezésnek jogi ereje, kötelező tartalma nincs.” Így maradt némi esély arra, hogy mások majd másképpen értelmezik, illetve annak megfelelően másképpen is alkalmazzzák majd a jogszabályt. (SzG)

Iktatószám: 11/2010

2010. márc. 8.

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
Szabó Imre
miniszter úr

BUDAPEST
Pf. 351
1394

Tisztelt Miniszter Úr!

A március 5-én a Magyar Állami Földtani Intézetben megtartott nemzetközi geotermikus konferencián dr. Kling István államtitkár úr előadásából hivatalosan is értesülhettünk a 379/2007. Kormányrendelet tervezett módosításáról.

A Magyar Geotermális Egyesület a termálvizek energetikai felhasználóit összefogó szakmai tudományos, környezetvédelmi és érdekvédelmi szervezet. Öt évvel ezelőtt a mi kezdeményezésünkre jött létre az a - KvVM és MGtE alkotta - Geotermikus Munkabizottság, amely a 2004-ben megjelent vízvédelmi és környezetvédelmi jogszabályok folytán előállt súlyos helyzet megoldását volt hivatott megtalálni. Az akkori tárgyalássorozat eredménye képpen sikerült a 220/2004. Kormányrendeletet úgy módosítani, hogy a vízhasználat kapcsán felmerülő környezetvédelmi terhek miatt a termálvíz energetikai felhasználói ne lehetetlenüljenek el.

A Kling úr által előadott módosítások - amelyeknek tervezetét sajnálatos módon annak ellenére sem kaptuk meg véleményezésre, hogy azt a jogszabályalkotásról szóló törvény kimondottan előírja - újra óriási feszültséget fognak eredményezni a termálvizet energetikai célra hasznosítók körében. A helyzet kísértetiesen hasonlít a 2004-ben kialakulthoz azzal a nem lényegtelen különbséggel, hogy a most tervezett rendelkezés kizárólag a termálvíz visszatáplálását tartja elfogadottnak, amelynek megvalósításá-

hoz támogatást nem, csak betarthatatlan határidőket rendel.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az öt évvel ezelőtti tárgyalásokon már felhívtuk a minisztériumi oldal figyelmét olyan „anomáliákra”, mint pl. a visszatáplálási kötelezettséget megalapozó VITUKI tanulmány (2001) visszajelző referenciatáblázatának valótlanságára, vagy a Vgtv. 2004-es módosítása után elsőként megépült visszajelző rendszer mellett illegális termál tavacsákára. Talán nem szükséges hangsúlyozni, hogy az ilyen példák mennyire romboló hatásúak. Ezzel együtt mi egyáltalán nem vagyunk visszatáplálás ellenesek. Szeretném ismét szíves figyelmébe ajánlani azt a - 90%-ban általam fogalmazott - közös állásfoglalást, amit 2008. november 25-én két országgyűlési képviselő és még hat, geotermiában közvetlenül érintett szervezet vezetője írt alá, és amelyet Dr. Csikai Miklós úr kézbesített Önnek. Ennek első pontja így szól: „A régóta működő termálvíz felhasználók üzemeltetési gyakorlatának a mai kor által megkövetelt környezetvédelmi és vízgazdálkodási igényekhez igazítása csak átgondoltan kidolgozott program, elegendő türelmi idő és megfelelő támogatási rendszer megléte esetén képzelhető el. Bármelyik feltétel elmaradása a magyar geotermikus energiahasznosítás végzetes meggyengülését, a felhasználók döntő többségének biztos ellehetetlenülését vonja maga után.” A 379/2007. Kormányrendelet módosítási tervezete mögött nem érzékeljük sem az átgondolt programot, sem a türelmet, a támogatás hiányát pedig fentebb már említettük.

Tisztelettel várjuk szíves válaszát, amit negyedéves kiadványunk, a Földhő Hírlevél áprilisi számában meg is szeretnénk jelentetni. (A Földhő Hírlevél két legutolsó példányát szíves tájékoztatására levelemhez csatolom.)

Tisztelettel:

Szita Gábor
 MGtE elnök

Ikt. szám: VGF-91/2/2010.
Budapest, 2010. április „01.”

Hiv. sz. 11/2010.

Szita Gábor úr részére
Magyar Geotermális Egyesület

Budapest
Október huszonharmadika utca 18.
1117

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettem kézhez levelét, melyben a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felelősségi körébe tartozó jogszabályok tervezete vonatkozásában hívta föl a figyelmet egy kérdéskörre.

Az Ön által is említett, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendelet közigazgatási egyeztetését a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényben előírtaknak megfelelően folytattuk le. Az egyeztetés során a tervezetet – többek között – megküldtük a Magyar Hidrológiai Társaságnak, a Magyar Víziközművek Szövetségének, a Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetségének, a Magyar Mérnöki Kamarának, a Magyar Termálenergia Társaságnak, a Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetségének, valamint a Magyar Országos Hajózási Szövetségnek. Ezen túlmenően a tervezet 2009. december 22-én felkerült a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium honlapjára (www.kvvm.hu) annak érdekében, hogy a társadalmi egyeztetés keretében a lehető legszélesebb körnek biztosítsuk a tervezet véleményezésének lehetőségét.

Sajnálom, hogy a Magyar Geotermális Egyesület munkatársainak elkerülte a figyelmét a tervezet megjelenése a honlapon, ugyanakkor a gyümölcsöző együttműködés elősegítése érdekében Egyesülete részére a jövőben minden, a geotermikus energia kinyerésével, hasznosításával kapcsolatos jogszabály tervezetet közvetlenül is meg fogunk küldeni.

Ön, mint a témakör egyik jól ismert szakembere is tudja, hogy a visszatáplálás hosszútávon a termelés fenntarthatóságát is szolgálja, vagyis azt, hogy a költséges és viszonylag hosszú idő alatt megtérülő beruházással kiépülő rendszerek hosszútávon fennmaradhassanak. Úgy gondolom, hogy – mint az FVM megbízásából 2008-ban készült „A termálvíz mezőgazdasági hasznosítását akadályozó tényezők elhárításához szükséges kormányzati intézkedésekre” című MTA tanulmány egyik szerzője – azt is elismeri – és erről levelében is ír –, hogy a visszatáplálás a leghatékonyabb és legjobb megoldás, amennyiben nem szennyező-dött hévízről van szó.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló

220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) nem mond ellent a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletnek (továbbiakban: tervezet), hiszen a kormányrendelet 2012. december 31. napjáig határozza meg a meglévő energetikai célú termálvíz-hasznosító vízellétesítmények esetében a kibocsátás mérséklésére vonatkozó türelmi időt. A tervezetet ezzel szemben a vissza-sajtolás alól történő mentesítésre a gyenge mennyiségi állapotú víztestek esetében 2014. december 22. napjáig, a jó mennyiségi állapotú víztestek esetében 2020. december 22. napjáig ad lehetőséget.

A két jogszabályban előírt határidők vonatkozásában tapasztalható eltérés, míg a kormányrendelet célja a 2012 után megvalósuló visszasajtolás elérése volt, a tervezet 2014-ig, illetve 2020-ig ad haladékot. Az eltérés indoka, hogy önálló képviselői indítvány országgyűlés általi elfogadásának eredményeként a 2009. évi XCIX. törvénnyel módosult a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény. A törvény módosítása kapcsán vált szükségessé az ott meghatározott előírások és a vizek jó állapotának elérésére vonatkozó kötelezettség összehangolása. Vízgazdálkodási, környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve előnyösebb lenne, ha a visszasajtolás kötelezettsége 2013. január 1. napjától terhelne minden termálvíz hasznosítót.

A fenti szabályozás alapját a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek képezik, amelyek alapjául tudományos kutatások, elemzések szolgáltak, valamint amelyek készítését példátlanul hosszú és széles körű társadalmi egyeztetés kísérte, amiben az Önök Egyesülete is aktívan részt vett. Engedje meg, hogy a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésben való közreműködésüket ezúton is megköszönjem.

Önmagában a visszasajtolás megvalósításához a Környezet és Energia Operatív Programból támogatás jelenleg nem nyújtható, mivel a komplex fejlesztés esetén a visszasajtolás megvalósításához egy másik Európai Alapból, az ÚMVP-ből igényelhető támogatás. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kertészet korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 25/2008. (III. 7.) FVM rendelet alapján támogatás vehető igénybe a geotermális fejlesztések, ezen belül a termálvíz visszasajtolását biztosító beruházások megvalósítására. Amennyiben az egy ügyfél által igényelhető legfeljebb 735 ezer euró, illetve a támogatás 40%-os mértéke nem megfelelő, akkor javaslom, hogy a földművelésért és vidékfejlesztésért felelős miniszterhez szíveskedjenek fordulni. A magam részéről természetesen nem ellenzem, sőt minden erőmmel segítem a támogatási intenzitás növelését.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Üdvözlettel:

Szabó Imre